

LJILJANA SOVILJ

UZOR U SEKTORU ŠUMARSTVA

O LJILJANI SOVILJ

U sektoru šumarstva radi 30 godina. Trenutno obavlja funkciju Šefa Odseka za šumarsku politiku i realizaciju mera na unapređenju šumarstva u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede-Upravi za šume.

KARIJERA

Ljiljana je karijeru započela 1991. godine i od tada radi u državnoj upravi. „Prvo sam radila na studijsko-analitičkim poslovima u šumarstvu (6 godina), a a zatim sam 12 godina bila zadužena za referat šumskog semenarstva i rasadničke proizvodnje u Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede. To je ujedno i jedna od oblasti šumarstva koju najviše volim i u kojoj sam imala izuzetnu saradnju sa kolegama u praksi“. U tom periodu ona izdvaja pripremu Zakona o reproduktivnom materijalu šumskog drveća prema direktivama EU, uz pomoć OEBS-a. Ponosna je i na koordinaciju projekta izgradnje i opremanja Semenskog centra u Požegi. Ljiljana je bila zadužena za prijem Srbije u OECD šemu za šumsko seme i sadni materijal, gde je i danas nacionalni koordinator. Nakon toga, bila je rukovodilac užih organizacionih jedinica u Upravi za šume zaduženih za subvencije u šumarstvu, međunarodnu saradnju i šumarsku politiku, što radi i danas.

Prvog dan na poslu seća se kao prvog dana u školi: „kao početak nečega velikog i važnog u mom životu, pomalo svečano, pomalo zbudujuće, jer nisam imala baš jasnu predstavu o tome šta je moj budući posao, ali i srećno, jer sam znala da ispred mene stoji nešto novo, što je za mene uvek bilo izazov i davalo mi pozitivnu energiju i želju da što pre uđem u suštinu posla i ovladam potrebnim znanjem“.

PERCEPCIJA O ULOZI ŽENA U ŠUMARSTVU

„Na osnovu sopstvenog iskustva i komunikacije sa koleginicama, smatram da su žene u šumarstvu prihvaćene od strane muških kolega, iako se šumarstvo smatra tradicionalno muškim zanimanjem, s tim što su određena područja rada i dalje rezervisana uglavnom za muškarce (npr. sektor korišćenja šuma). Žene uzori u šumarstvu moraju da se više dokazuju i da premoste određenu vrstu predrasuda koja postoji u smislu da je šumarstvo generalno više muško zanimanje i da su muškarci kao rukovodioci poželjniji i više „dorasli“ tom zadatku. Međutim, uz mnogo truda, učenja, znanja i rada ta predrasuda može da se premosti, i tada su žene uvažene na isti način. Dakle, teže je za ženu da se dokaže i osvoji poziciju, ali je uvažena kada u tome uspe“.

ISKUSTVA SA ŽENAMA KOJE RADE U SEKTORU ŠUMARSTVA

Žene u šumarstvu pretežno obavljaju poslove zaštite, semenarstva i rasadničarstva, gajenja šuma, studijsko – analitičke poslove. One su „više uključene u poslove koji zahtevaju odeđenu analitičnost, sistematičnost, istrajnost. Takođe su prisutne u prosveti i istraživačkim organizacijama, ali generalno svuda manje na rukovodećim položajima u odnosu na muškarce“.

Smatra da su žene su najmanje su prisutne u poslovima seče i izrade, tj. korišćenja šuma, izgradnje šumskih puteva i generalno poslovima koji su fizički zahtevniji. Misli da „žene mogu da obavljaju i te poslove, ali je svakako lakše i ženama privlačnije da obavljaju fizički manje teške poslove“.

Ona veruje da su žene „manje prisutne na rukovodećim pozicijama i zbog manjka ambicija u odnosu na muškarce, što je ponekad uzrokovano drugim okolnostima, a ne manjkom ambicije same po sebi“ (odnosno izazovno je uskladiti porodične obaveze i lidersku poziciju). Sa druge strane, „žene koje žele da budu rukovodioci moraju više da se istaknu i pokažu da su sposobne u odnosu na muške kolege“. Njen utisak je da „žene nesvesno prihvataju niže pozicije, te su tradicionalno muškarci prvi izbor za rukovodioca“.

ŠTA TREBA URADITI ZA BOLJU INTEGRACIJU ŽENA U SEKTOR ŠUMARSTVA?

Državna uprava i poslodavci generalno bi „morali da vode računa o rodnoj ravnopravnosti, odnosno o ravnomernoj ili makar približno ravnomernoj zastupljenosti i angažovanosti žena prilikom zapošljavanja novih kadrova, kao i pri biranju rukovodilaca". „Ženama je potrebno pružiti šansu, a one će se nametnuti i izboriti za poziciju svojim radom, istrajnošću i posvećenošću poslu". Postoje određene oblasti koje još uvek pružaju mogućnost da se zaposle nove, mlade kolegice (i kolege podjednako), a to su poslovi u šumarstvu za koje je potrebno znanje jezika, jer oblast međunarodne saradnje je zaista raznovrsna i biće takva i ubuduće. Takođe, „priprema i upravljanje projektima su veštine koje se traže i mislim da će tako biti i ubuduće, gde žene mogu apsolutno ravnopravno da učestvuju sa muškarcima, te bi bilo dobro da se u tom polju dodatno edukuju i obučavaju".

INTERESANTNE INICIJATIVE KOJE SU POMOGLE ŽENAMA U KARIJERI

„Sve kolegice koje vredno i predano rade svoj posao, uvek se istaknu kao takve. U stvari, ne mogu da se setim nekog negativnog primera. Dakle, moja ocena je da su žene u šumarstvu generalno uspešne žene.”

Ključne poruke mladim ženama u sektoru

Treba da verujete u sebe, da cenite sebe i da se ne osećate inferiorno u odnosu na kolege.

Uvek sledite ono što je ispravno u smislu pravila struke, etičnosti i zakonitosti, i ako imate dileme, izazove ili pritiske, ne zaborave da je na kraju važno to da ste pred sobom ispravne i da znate da su postupale najbolje što možete i znate.

Najvažnije je da ste zadovoljne sobom i svojim učinkom, pa će vas onda i okruženje prihvatati.

Takođe je važno imati kolegijalan pristup u odnosu na sve kolege - šumarstvo je mala struka i treba da se gaji takav odnos.

Odricanje od odgovornosti

Informacije i stavovi izneti u ovom projektnom dokumentu pripadaju autorima i ne odražavaju nužno službeno mišljenje Evropske unije/Dunavskog transnacionalnog programa. Ni institucije ni tela Evropske unije/Dunavskog transnacionalnog programa, niti bilo koja osoba koja deluje u njihovo ime ne mogu se smatrati odgovornima za upotrebu informacija sadržanih u njima.